

Uitspraak d.d. 1 februari 1985, rolnr. 113/84 MII

Griffie: 1483/84

HET GERECHTSHOF TE 's-GRAVENHAGE, tweede meervoudige Belastingkamer;

GEZIEN het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden van 14 maart 1984, nummer 22.196, waarbij op het beroep in cassatie van de Staatssecretaris van Financiën de uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 15 februari 1983 betreffende de door de Inspecteur der directe belastingen te W aan X te Z opgelegde navorderingsaanslag inkomstenbelasting voor het jaar 1976 is vernietigd met verwijzing van het geding naar het Gerechtshof te 's-Gravenhage ter verdere behandeling en beslissing van de zaak in meervoudige kamer met inachtneming van dat arrest;

GEZIEN de overige stukken van het geding, waaronder:

- een afschrift van voormelde uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam, alsmede
- de na verwijzing van het geding – en nadat het Hof aan partijen de gelegenheid had geboden zich nog schriftelijke over deze zaak uit te laten – van partijen op 25 april 1984 ingekomen schrifturen;

GEHOORD op 15 november 1984 ter zitting, gehouden te 's-Gravenhage, als gemachtigde van X, Y verbonden aan AB, bijgestaan door J, zomede de inspecteur;

OVERWEGENDE met betrekking tot de feiten, de omschrijving van het geschil en de standpunten van partijen:

dat het Hof overneemt al hetgeen daaromtrent is vermeld in vorenbedoelde uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam;

OVERWEGENDE dat partijen hun standpunten nader hebben toegelicht in de vorenbedoelde, naar aanleiding van voormeld arrest van de Hoge Raad ingediende, schrifturen;

dat zij aan hun aldus gegeven uiteenzettingen ter zitting nog het navolgende hebben toegevoegd:

Belanghebbende, bij monde van zijn gemachtigde:

De concurrentie van de zijde van de supermarkt ontstond niet in 1978. In dat jaar vestigde zich N B.V. als supermarkt, maar voordien was er een andere supermarkt die belanghebbende evenzeer beconcurrerde. Ontkend wordt dat belanghebbende aan de controlerend ambtenaar heeft medegedeeld dat hij sinds 1978 concurrentie ondervond en dat hij daarom zijn prijzen moest verlagen, waardoor zijn bruto-winstpercentage daalde. Integendeel, belanghebbende heeft zich er over beklagd dat hij reeds lang concurrentie ondervond. Wegens deze concurrentie moest hij zijn assortiment wijzigen door over te gaan op producten met een hoge bruto-winst. Dit had ten gevolge dat het bruto-winstpercentage in de loop der jaren steeg.

Voor de beoordeling van de privé-uitgaven is van belang dat belanghebbende in 1976 nog vier thuiswonende kinderen had, waarvan er twee inkomsten uit arbeid genoten. Ook in 1977 bestond deze situatie. In de jaren 1978 en 1979 waren deze vier kinderen nog steeds thuis, doch in die jaren hadden drie van hen inkomsten uit arbeid. Hoeveel de kinderen verdienden, hoeveel ze daarvan aan hun ouders afdroegen en hoeveel werd ontvangen aan kinderbijslag is niet bekend.

De Inspecteur:

Het is niet duidelijk welke branche de door belanghebbende in de bijlage van zijn beroepschrift vermelde bruto-winstpercentages betrekking hebben, welke percentages volgens belanghebbende zijn ontleend aan gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De concurrentie, die belanghebbende zegt te ondervinden, heeft voor hem geen belemmering gevormd voor het realiseren van een omzetstijging in de jaren na 1978. De aangegeven omzetten bedroegen:

1978	f. 189.000,-- (na correctie f. 195.000,--)
1979	f. 224.000,--
1980	f. 256.000,--

OVERWEGENDE dat de Hoge Raad de voormelde uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam heeft vernietigd op grond van de volgende overwegingen:

“dat het Hof als vaststaande heeft aangemerkt dat tot en met het jaar 1978 de ontvangsten van belanghebbende niet werden geregistreerd maar werden afgeleid uit de inkopen door deze met een geschat bruto-winstpercentage te verhogen;

dat een dergelijke boekhouding niet kan dienen als een betrouwbare grondslag voor de bepaling van de winst;

dat het middel de aan 's Hofs beslissing ten grondslag liggende tegengestelde opvatting dan ook terecht bestrijdt, zodat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven, terwijl verwijzing moet volgen;”;

OVERWEGENDE OMTRENT HET GESCHIL:

dat, nu de boekhouding van belanghebbende niet kan dienen als een betrouwbare grondslag voor de bepaling van de winst, deze winst op andere wijze bepaald dient te worden;

dat uit de stukken blijkt dat de ontvangsten over het jaar 1979 wel zijn geregistreerd en dat over dat jaar een bruto-winstpercentage werd behaald van 35,4 over de inkoop; dat de Inspecteur niet heeft gesteld, en ook overigens niet is gebleken, dat de winst over het jaar 1979 onjuist is berekend;

dat belanghebbende over de jaren 1976 tot en met 1978 volgens zijn aangiften bruto-winstpercentages behaalde van onderscheidenlijk 26,7, 30,6 en 32,7;

dat hij ook in beroep staande houdt dat deze percentages juist zijn en dat mitsdien geen navordering dient plaats te vinden;

dat hetgeen belanghebbende ter adstructie van dit standpunt aanvoert het Hof echter niet overtuigend voorkomt;

dat de door belanghebbende gehanteerde cijfers, die afkomstig zouden zijn van het Centraal Bureau voor de Statistiek, niet van algemene bekendheid zijn;

dat de publicatie waaraan deze cijfers zijn ontleend niet tot de gedingstukken behoort;

dat niet is gebleken dat bedoelde cijfers betrekking hebben op ondernemingen die in voldoende mate met die van belanghebbende zijn te vergelijken;

dat de Inspecteur er van uit gaat de zogenaamde “onbenoemde” privé-uitgaven in de

jaren 1976 en 1977 ongeveer even hoog geweest zullen zijn als in 1979;

dat de door de Inspecteur bepleite verhoging van de aangegeven omzet over de jaren 1976, 1977 en 1978 met zodanige bedragen als nodig is om de onbenoemde privé-uitgaven in die jaren op een ongeveer gelijk niveau te brengen als het bedrag hetwelk voor 1979 uit de boeken blijkt, leidt tot gecorrigeerde bruto-winstpercentages van 31,2 over 1976, 36 over 1977 en 37 over 1978;

dat de Inspecteur ter adstructie van deze bruto-winstpercentages nog heeft gewezen op branche-gegevens van de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst;

dat volgens deze gegevens, naar de Inspecteur in zijn verzoekschrift mededeelt, in een aantal ondernemingen werkzaam in de kleinhandel in aardappelen, groente en fruit in het jaar 1977 bruto-winstpercentages werd behaald, oplopende van 30,8 tot 53,7, berekend over de inkoop;

dat deze branche-gegevens niet van algemene bekendheid zijn, niet op het jaar 1976 betrekking hebben en niet tot de gedingstukken behoren;

dat, hoewel enerzijds belanghebbende – als gezegd – niet aannemelijk heeft gemaakt dat de door hem bij wijze van schatting gehanteerde percentages voor de jaren 1976 en 1977 juist zijn, anderzijds ook door de Inspecteur naar 's-Hofs oordeel niet voldoende aannemelijk is gemaakt dat in de jaren 1977 en 1978 een hoger percentage zou zijn gerealiseerd dan in 1979;

dat belanghebbende heeft gesteld, en het Hof geloofwaardig acht, dat de concurrentie van de zijde van een supermarkt zich ook in de jaren 1976 en 1977 voordeed;

dat de Inspecteur er weliswaar op heeft gewezen dat de omzet na 1978 steeg;

dat de invloed van de door belanghebbende gesignaleerde concurrentie echter wel tot uiting komt in de cijfers, nu de omzet in 1976 – vóór correctie f. 223.539,-- bedragende – reeds op hetzelfde niveau lag als de omzet 1979, zulks ondanks de in die jaren opgetreden prijsstijgingen, en nu zich in de jaren 1977 en 1978 een daling manifesteerde, ook als men de door de Inspecteur toegepaste correcties in de berekeningen betreft;

dat het Hof voorts door belanghebbende voldoende aannemelijk gemaakt acht dat hij door wijziging van zijn assortiment in de loop van de jaren 1976 tot en met 1979 zijn bruto-winstpercentages geleidelijk wist te verhogen;

dat bovendien niet voor de hand ligt dat de onbenoemde privé-uitgaven in 1976 en 1977 ongeveer even hoog waren als in 1979;

dat immers, naar van algemene bekendheid is, in de genoemde jaren een voortdurende stijging van het prijspeil optrad, hetgeen meebracht dat de koopkracht van de gulden daalde;

dat het daarom voor de hand ligt dat de uitgaven in de jaren 1976 en 1977, zelfs bij een gelijk consumptiepatroon, lager waren dan in 1979;

dat daarbij bedacht dient te worden dat belanghebbende in 1976 en 1977 een kind meer tot zijn last had dan in 1979, waartegenover staat dat hij voor dat kind ook – naar aangenomen mag worden – kinderbijslag ontving;

dat geen der partijen een uitgewerkte vermogensvergelijking heeft overlegd waarin rekening is gehouden met posten als kinderbijslag, eventuele afdracht van inkomen door de inwonende werkende kinderen, en dergelijke;

dat het Hof, rekening houdende met al het voorgaande, het bruto-winstpercentage en daarmee het inkomen schattenderwijze in goede justitie zal bepalen;

dat bij deze schatting het in 1979 behaalde percentage en de in dat jaar gedane privé-uitgaven als uitgangspunt kunnen dienen, terwijl uit het voorgaande volgt dat zowel het bruto-winstpercentage als het bedrag der privé-uitgaven zich in stijgende lijn bewogen;

dat het Hof het bruto-winstpercentage in goede justitie schat op 30 voor 1976 en op 35 voor 1977;

dat dit leidt tot berekening van een meerdere omzet van f. 5.834,-- in 1976 en f. 7.100,-- in 1977;

dat uit het vorenstaande volgt dat de navorderingsaanslag dient te worden verminderd tot een naar een belastbaar inkomen, berekend als volgt:

Belastbaar inkomen volgens uitspraak op het bezwaarschrift		f. 12.214,--
Omzetcorrectie		f. 5.834,--
Hogere dotatie Fiscale Oudedagsreserve 11,5 %	-/-	f. 671,--
Aftrek wegens buitengewone lasten vervalt		<u>f. 604,--</u>
Belastbaar inkomen		<u>f. 17.981,--</u>

RECHTDOENDE:

VERMINDERT de navorderingsaanslag waarvan beroep tot een berekend naar een belastbaar inkomen van belanghebbende van f. 17.981,-- met behoud van de overige elementen zoals die door de Inspecteur zijn vastgesteld, en de verhoging naar evenredigheid.

Aldus vastgesteld in raadkamer op 1 februari 1985 door Mrs. C.A. van der Beek, vice-president, J. Post en C.M. Ligtelijn-van Bilderbeek, raden, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier Mr. J.S. Beukens

Beukens

Van der Beek

Aangetekend aan partijen verzonden: 3 april 1985